

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Факультет математики та інформатики
Кафедра математики та інформатики і методики навчання

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИ РОЗВ'ЯЗУВАННЯ
НЕСТАНДАРТНИХ ЗАДАЧ З МАТЕМАТИКИ

Рівень вищої освіти Другий (магістерський)

Освітня програма Середня освіта (математика)

Спеціальність 014 Середня освіта (математика)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 14 від 7 грудня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023 рік

Зміст

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Загальні і фахові компетентності
5. Програмні результати навчання
6. Організація навчання
7. Система оцінювання навчальної дисципліни
8. Політика навчальної дисципліни
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Методи розв'язування нестандартних задач з математики
Викладач	К. ф.-м. н., доцент Казмерчук А. І.
Контактний телефон	(0342)596027
E-mail	anatolii.kazmerchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекції і практичні заняття
Обсяг дисципліни	3 кредитів ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	seeq.pnu.edu.ua
Консультації	Вівторок, 15 ⁰⁰

2. Анотація до навчальної дисципліни

У курсі навчальної дисципліни вивчаються спеціальні методи і прийоми розв'язування рівнянь, систем рівнянь, нерівностей, систем нерівностей з параметрами; елементи теорії діофантових рівнянь, систем діофантових рівнянь; основи теорії лінійних рекурентних співвідношень; окремі комбінаторні конструкції.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета і завдання курсу «Методи розв'язування нестандартних задач з математики» другого рівня вищої освіти: надати студенту відомості стосовно методів розв'язування рівнянь, систем рівнянь, нерівностей, систем нерівностей з параметрами, діофантових рівнянь, систем діофантових рівнянь лінійних рекурентних співвідношень та окремих комбінаторних конструкцій. Такі об'єкти останнім часом часто з'являються на математичних олімпіадах, турнірах та учнівських конкурсах, і тому становлять невід'ємною частиною компетентісної складової при формуванні освітньої траєкторії майбутнього фахівця.

4. Фахові компетентності

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері математичної освіти з використанням цифрових технологій, що передбачає проведення науково-педагогічних досліджень та/або впровадження освітніх інновацій та характеризується комплексністю, варіативністю та невизначеністю умов та вимог.

ЗК 1. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку (громадянська компетентність)

ЗК 2. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовою як усно, так і письмово (мовно-комунікативна компетентність)

ЗК-4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 8. Здатність до проведення досліджень в освітній сфері (дослідницька компетентність)

ЗК 9. Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями і підвищувати власний професійний рівень (компетентність навчання впродовж життя)

ФК 1. Здатність використовувати систематизовані теоретичні й практичні знання з математики, методики навчання математики, педагогіки та психології у вирішенні професійних завдань

ФК 10. Здатність організовувати моніторинг і оцінювання якості освітнього процесу при вивченні математики

ФК 12. Здатність прогнозувати тенденції розвитку математики та цифровізації суспільства і враховувати їх в освітньому процесі

ФК 13. Здатність презентувати результати власної та групової професійної і науково-дослідницької діяльності

ФК 14. Здатність використовувати набуті знання для реалізації новітніх моделей навчання з використанням цифрових технологій

5. Програмні результати навчання

ПРН 1. Володіти систематизованими знаннями з математики при розв'язуванні складних спеціалізованих задач та практичних проблем у професійній діяльності.

ПРН 3. Знати основні психолого-педагогічні теорії навчання, методики навчання математики здобувачів освіти.

ПРН 5. Знати закони, методи та методики проведення наукових і прикладних досліджень.

ПРН 6. Розв'язувати задачі з математичною строгістю та математичними методами, знаходити й аналізувати відповідності між поставленою задачею й існуючими проблемами.

ПРН 7. Аналізувати, оцінювати педагогічні явища, робити висновки і коригувати навчальну діяльність здобувачів освіти та власну професійну діяльність. Застосовувати теоретичні та емпіричні методи педагогічного дослідження у професійній діяльності.

ПРН 8. Застосовувати сучасні форми, методи, засоби і технології навчання математики для успішного формування ключових і

предметних компетентностей і забезпечення якості освітнього процесу. ПРН 9. Самостійно вивчати нові питання математики та методики навчання математики за різноманітними інформаційними джерелами. Використовувати міжнародні інформаційні ресурси і системи управління знаннями в інформаційному забезпеченні освітнього процесу.

6. Організація навчання

Обсяг дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
Практичні	18
Самостійна робота	60

Ознака дисципліни				
Спеціальність, освітня програма	Рівень освіти	Курс навчання	Семестр	Нормативна/вибіркова
014 Середня освіта (математика), середня освіта (математика)	другий (магістерський)	2-й	3	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Задачі комбінаторики. Спеціальні методи.	Лекція і практичне заняття	[1-9]	Підготуватися до практичного заняття, 2 лек. год., 2 год. практ. зан., 6 год, сам. роб.		До наступного заняття за розкладом
Тема 2. Рекурентні співвідношення. Лінійні рекурентні співвідношення, Однорідні і неоднорідні.	Лекція і практичне заняття	[1-9]	Підготуватися до практичного заняття, 1 лек. год., 2 год. практ. зан., 6 год, сам. роб.		До наступного заняття за розкладом

Тема 3. Лінійні діофантові рівняння і системи лінійних діофантових рівнянь.	Лекція і практичне заняття	[1-9]	Підготуватися до практичного заняття, 1 лек. год., 2 год. практ. зан., 6 год, сам. роб.		До наступного заняття за розкладом
Тема 4. Простіші діофантові рівняння другого степеня. Рівняння Пеля. Метод спуску. Матричний метод.	Лекція і практичне заняття	[1-9]	Підготуватися до практичного заняття, 1 лек. год., 2 год. практ. зан., 6 год, сам. роб.		До наступного заняття за розкладом
Тема 5. Діофантові рівняння вищих степенів певного вигляду.	Лекція і практичне заняття	[1-9]	Підготуватися до практичного заняття, 2 лек. год., 2 год. практ. зан., 6 год, сам. роб.		До наступного заняття за розкладом
Контрольна робота №1					
Тема 6. Спеціальні методи розв'язування алгебраїчних рівнянь і нерівностей.	Лекція і практичне заняття	[1-9]	Підготуватися до практичного заняття, 1 лек. год., 2 год. практ. зан., 6 год, сам. роб.		До наступного заняття за розкладом
Теми 7. Окремі класи рівнянь і нерівностей: симетричні, циклічні, трикутні, тридіагональні	Лекція і практичне заняття	[1-9]	Підготуватися до практичного заняття, 1 лек. год., 1 год. практ. зан., 6 год, сам. роб.		До наступного заняття за розкладом
Тема 8. Алгебраїчні рівняння з параметрами.	Лекція і практичне заняття	[1-9]	Підготуватися до практичного заняття, 1 лек. год., 2 год. практ. зан., 6 год, сам. роб.		До наступного заняття за розкладом
Тема 9. Рівняння і системи рівнянь з параметрами.	Лекція і практичне заняття	[1-9]	Підготуватися до практичного заняття, 1 лек. год., 1 год. практ. зан., 6 год, сам. роб.		До наступного заняття за розкладом

Тема 10. Нерівності з параметрами, системи рівнянь і нерівностей з параметрами.	Лекція і практичне заняття	[1-9]	Підготуватися до практичного заняття, 1 лек. год., 2 год. практ. зан., 6 год, сам. роб.		
Контрольна робота №2				1	
Підсумкове заняття					

7. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання	Підсумкова оцінка з дисципліни є сумою оцінок за кожен з таких видів робіт: активна робота на практичних заняттях, виконання домашніх завдань, виконання двох контрольних робіт, підсумковий контроль (залік). Підсумкова оцінка визначається відповідно до поданої нижче таблиці оцінювання за різними шкалами (100-бальна, ECTS, національна).
Практичні заняття	Максимальна оцінка за активну і змістовну роботу на практичних заняттях становить 5 балів.
Виконання домашніх завдань	Максимальна оцінка за якісне і змістовне виконання домашніх завдань становить 5 балів.
Виконання контрольної роботи	Максимальна оцінка за якісне і змістовне виконання завдань контрольної роботи становить 45 балів.

Шкала оцінювання

		Оцінка за національною шкалою
--	--	-------------------------------

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. Політика навчальної дисципліни

Програмою передбачено обов'язкове відвідування всіх видів занять, виконання всіх видів контролю у визначені терміни, а також самостійна робота студентів.

9. Рекомендована література

1. Вишенський В.А., Перестюк М.О., Самойленко А.М.. Збірник задач з математики. – К.: Либідь, 1993.

2. Роман Собкович, Наталія Кульчицька. Основні методи доведення нерівностей. Івано-Франківськ, ІОППО, 2014. – 116 с.
3. Федак І. В. Методи розв'язування олімпіадних завдань з математики і не тільки їх. – Чернівці: Зелена Буковина. 2002.- 340 с.
4. Никифорчин О.Р., Собкович Р.І., Казмерчук А.І. та ін. Збірник тестових завдань з математики. - Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет, 2011. - 268 с.
5. Роман Собкович, Наталія Кульчицька. Деякі методи розв'язування задач з параметрами. - Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет, 2011. - 114 с
6. Практикум із шкільних математичних задач. // Навчальний посібник Н.В. Кульчицька, Р.І. Собкович. Видавництво Прикарпатського нац. у-ту імені Василя Стефаника, - 2011, - 100с.
7. Собкович Р. І., Мазуренко Н. І. Шкільна алгебра в задачах: навчальний посібник. – Івано-Франківськ: Голіней О. М., 2019 – 315с.
8. Сарана О.А. Математичні олімпіади: просте і складне поруч. – К., Видавництво А.С.К.”, 2004.
9. Казмерчук А. І. Нестандартні методи розв'язування задач математики підвищеної складності. Рівняння, нерівності та системи рівнянь і нерівностей – Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет, 2015 - 88 с.

Викладач _____ Казмерчук А. І.